

چاپ پنجم

ممرآه ناظر ساآتمان

BUILDING
SUPERVISOR'S
HANDBOOK

مجموعه نکات فنی، حقوقی و ایمنی در کنترل، بازرسی، نظارت و اجرای ساختمان ویژه رشته‌های عمران، معماری، مکانیک و برق

مؤلفان:

مهندس سیامک الهی فر | مهندس حامد خانجانی
با مقدمه مهندس محسن بهرام غفاری

سرشناسه:	الهی فر، سیامک، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور:	همراه ناظر ساختمان / مولفان سیامک الهی فر، حامد خانجانی.
مشخصات نشر:	تهران: نوآور، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری:	۳۲۰ ص: مصور، جدول، نمونه.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۳۰۹-۱
یادداشت:	کتابنامه: ص. [۳۱۶] ۳۲۰-.
موضوع:	ساختمان سازی -- ایران -- صنعت و تجارت -- نظارت و اجرا
موضوع:	Construction industry -- Iran -- Superintendence
موضوع:	ساختمان سازی -- ایران -- صنعت و تجارت -- گزارشها
موضوع:	Construction industry -- Iran -- Reports
موضوع:	مهندسان ناظر -- ایران
موضوع:	Resident engineers -- Iran*
موضوع:	ساختمان سازی -- صنعت و تجارت -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع:	کارگاههای ساختمانی -- ایران -- مدیریت
موضوع:	Building sites -- Iran -- Management
موضوع:	کارگاههای ساختمانی -- ایران -- مدیریت
شناسه افزوده:	خانجانی، حامد، ۱۳۵۹ -
رده بندی کنگره:	۱۳۹۵ ۸۵۷الف/۴۳۸TH
رده بندی دیویی:	۶۹۰
شماره کتابشناسی ملی:	۴۲۰۴۱۶۶

همراه ناظر ساختمان

مولفان: مهندس سیامک الهی فر - مهندس حامد خانجانی

نشر نوآور

ناشر: نوآور

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

مدیر فنی: محمدرضا نصیرنیا

نوبت چاپ: پنجم - ۱۳۹۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۳۰۹-۱

قیمت: ۲۲۰۰۰ تومان

مرکز پخش:

نوآور، تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان شهدای
ژاندارمری نرسیده به خیابان دانشگاه ساختمان ایرانیان، پلاک ۵۸
طبقه دوم، واحد ۶ تلفن: ۹۲-۶۶۴۸۴۱۹۱، www.noavarpub.com

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و
مصنفان مصوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ و منحصرأ متعلق به نشر
نوآور می باشد. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب (از قبیل
هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، عکس برداری، نشر الکترونیکی، هر نوع
انتشار به صورت اینترنتی، سی دی، دی وی دی، فیلم فایبل صوتی یا
تصویری و غیره) بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع بوده و شرعاً حرام
است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۳
مقدمه.....	۱۵
فصل اول / اخلاق مهندسی.....	۱۷
۱. مقدمه.....	۱۷
۲. معانی مسئولیت.....	۱۸
۳. نامه وزیر راه و شهرسازی.....	۱۹
۴. پیوست نامه وزیر راه و شهرسازی.....	۱۹
فصل دوم / سازمان‌ها و عوامل اجرایی - کارگاهی مسئول در ساخت و ساز شهری.....	۲۲
۱. عوامل مسئول در ساخت‌وساز شهری.....	۲۲
۱-۱. وزارت راه و شهرسازی.....	۲۲
۱-۲. سازمان نظام مهندسی ساختمان.....	۲۳
۱-۳. وزارت کشور، سازمان شهرداری‌ها، شورای شهر، شهرداری.....	۲۴
۱-۴. طرح‌های شهری.....	۲۵
۱-۵. وزارت کار، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای.....	۲۶
۱-۶. معاونت امور عمرانی استانداری.....	۲۷
۱-۷. وزارت صنایع و سازمان ملی استاندارد.....	۲۷
۲. سازمان‌های مسئول در ساخت‌وساز شهری.....	۲۷
۲-۱. صاحب کار.....	۲۷
۲-۲. طراح.....	۲۸
۲-۲-۱. اهم وظایف طراحان.....	۲۸
۲-۲-۳. ناظر.....	۲۸
۲-۳-۱. اهم وظایف ناظران.....	۲۹
۲-۴. مجری - سازنده.....	۳۰
۲-۴-۱. اهم وظایف سازندگان.....	۳۰
فصل سوم: بررسی چالش‌های حرفه نظارت و ناظران در ساخت و سازهای شهری.....	۳۲
۱. مقدمه.....	۳۲
۲. تعریف نظارت.....	۳۲
۳. گردش کار تعیین ناظران.....	۳۳
۴. چالش‌های نظارت و ناظران.....	۳۳

- ۴-۱. تعریف نشدن نظارت به عنوان شغل تمام وقت ۳۴
- ۴-۲. ابهام در مفهوم نظارت مستمر ۳۴
- ۴-۳. عدم وجود مجری ذیصلاح در کارگاه و محول شدن بخشی از وظایف مجری به ناظر ۳۵
- ۴-۴. ورود به حرفه بدون کارآموزی‌های لازم ۳۵
- ۴-۵. نحوه نامناسب ارجاع کار ۳۵
- ۴-۶. تک رشته بودن نظارت ساختمان‌های تا متر ۱۵۰۰ ۳۶
- ۴-۷. عدم وجود چک‌لیست‌های همسان ۳۶
- ۴-۸. نحوه محاسبه حق‌الزحمه نظارت ۳۷
- ۴-۹. قید عدم ایجاد رابطه مالی بین مالک و ناظر ۳۷
- ۴-۱۰. فرم‌های تعهدآور تحمیلی از سوی شهرداری ۳۸
- ۴-۱۱. نقشه‌های ناقص اجرایی ۳۸
۵. نتیجه‌گیری و پیشنهادات ۳۸

فصل چهارم / گزارش و گزارش نویسی ۴۰

۱. گزارش و گزارش نویسی ۴۰
۲. تعریف مفاهیم، واژه‌ها و اصطلاحات شهرسازی و معماری پایه ۴۳
۳. الزامات گزارش نویسی در ارائه خدمات مهندسی نظارت ۵۱
- ۳-۱. نکات مهم در تهیه گزارشات مرحله‌ای ۵۲
- ۳-۱-۱. ارائه و ثبت به موقع گزارشات مرحله‌ای توسط شخص مهندس ناظر ۵۲
- ۳-۱-۲. اعلام خلاف در صورت عدم رعایت مسائل ایمنی و یا فنی در کارگاه ۵۲
- ۳-۱-۳. تهیه گزارشات مرحله‌ای بانگاهی به امروز (زمان ساخت) و آینده (دوران بهره‌برداری) ۵۳
- ۳-۱-۴. اشاره به عدم حضور مجری ذیصلاح در هر یک از گزارشات مرحله‌ای ۵۳
- ۳-۱-۵. حداقل تعداد گزارشات مرحله‌ای ۵۴
- ۳-۲. گزارش شروع به کار عملیات ساختمانی ۵۵
- ۳-۲-۱. بازدید از ملک و کنترل چک لیست تجهیز کارگاه قبل از تائید فرم شروع به کار ۵۷
- ۳-۲-۲. ثبت فرم شروع به کار عملیات ساختمانی توسط ناظر ۵۸
- ۳-۲-۳. لزوم کنترل نقشه‌های مصوب قبل از تائید فرم شروع به کار ۵۹
- ۳-۲-۴. اخذ تعهدنامه رعایت موارد ایمنی از مالک قبل از تائید فرم شروع به کار ۵۹
- ۳-۲-۵. تخریب و گودبرداری پرونده [توسط مالک و بدون اطلاع رسانی به ناظر] قبل از تائید فرم شروع به کار ۶۰
- ۳-۲-۶. بررسی بیمه‌نامه‌های ساختمانی لازم قبل از تائید فرم شروع به کار ۶۱
- ۳-۲-۷. بازدید از پلاک‌های مجاور قبل از تائید فرم شروع به کار ۶۱
- ۳-۲-۸. بررسی پلاک‌های مجاور از نظر ایستایی ذاتی قبل از تائید فرم شروع به کار ۶۲
- ۳-۲-۹. اخذ رضایت نامه پلاک‌های مجاور در صورت گودبرداری به روش نیلینگ و انکراژ قبل از

تائید فرم شروع به کار	۶۳
۱۰-۲-۳. بررسی وجود زیرزمین، قنات، چاه‌های فاضلاب یا آب انبار در ملک قبل از تائید فرم شروع به کار	۶۴
۳-۳. بهره‌برداری از ساختمان قبل از ثبت گزارش اتمام کار	۶۵
۴-۳. توجه ویژه در استفاده از عبارت "توقف کار" در گزارش بازدید با توجه به خطرات احتمالی کار	۶۵
۵-۳. معرفی جانشین ناظر در هنگام مسافرت	۶۶
۶-۳. اعلام اتمام مهلت قانونی تعهد نظارت بر اساس پروانه ساختمانی	۶۶
۷-۳. اعلام عدم اجرای اسکوپ سنگها در مرحله گزارش اتمام نازک کاری	۶۶
۸-۳. ارسال گزارش تخلفات ساختمانی به بازرسی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۶۷
۴. نمونه گزارشات، نامه‌ها و ابلاغیه‌های کاربردی در حرفه نظارت ساختمان	۶۷
۱-۴. نمونه‌هایی از توضیحات گزارش بازدید مرحله‌ای ناظر	۶۷
۱-۱-۴. گزارش اعلام خلاف در مرحله شروع به کار (بلافاصله پس از ثبت فرم گزارش شروع عملیات ساختمانی)	۶۷
۲-۱-۴. گزارش خلاف ساختمانی (در مرحله اجرای ستونهای طبقه زیر همکف سازه بتنی) ..	۶۸
۳-۱-۴. گزارش مرحله آرماتوربندی سقف همکف (سازه بتنی)	۶۸
۴-۱-۴. گزارش اعلام رفع خلاف در مرحله اجرای سقف همکف (سازه بتنی)	۶۹
۵-۱-۴. گزارش مرحله اتمام آرماتوربندی سقف سوم (سازه بتنی)	۶۹
۶-۱-۴. گزارش خلاف ساختمانی (در زمان ساخت، مونتاژ و برپایی اسکلت فولادی در کارگاه)	۶۹
۷-۱-۴. گزارش خلاف ساختمانی در مرحله اسکلت‌بندی سازه فولادی	۷۰
۸-۱-۴. گزارش خلاف ساختمانی در مرحله اتمام سقف‌های سازه فولادی	۷۱
۹-۱-۴. گزارش خلاف ساختمانی در اواسط مرحله سفتکاری	۷۱
۱۰-۱-۴. گزارش خلاف در مرحله اتمام عملیات سفتکاری	۷۱
۱۱-۱-۴. گزارش خلاف ساختمانی در مرحله سفت کاری و زمان اجرای تیغه‌ها	۷۲
۱۲-۱-۴. گزارش خلاف ساختمانی در اواسط مرحله نازک کاری	۷۲
۱۳-۱-۴. گزارش خلاف ساختمانی در مرحله اتمام عملیات ساختمانی	۷۳
۲-۴. نمونه ابلاغیه‌های ناظر به مالک و مجری	۷۴
۱-۲-۴. نمونه ۱ ابلاغیه اقدام جهت رفع اشکالات فنی و ایمنی مشاهده شده در بازدید	۷۴
۲-۲-۴. نمونه ۲ ابلاغیه اقدام جهت رفع اشکالات فنی و ایمنی مشاهده شده در بازدید	۷۵
۳-۲-۴. نمونه ۳ ابلاغیه اقدام جهت رفع اشکالات فنی و ایمنی مشاهده شده در بازدید	۷۶
۴-۲-۴. نمونه ۴ ابلاغیه اقدام جهت رفع اشکالات فنی و ایمنی مشاهده شده در بازدید	۷۶
۵-۲-۴. نمونه ۵ ابلاغیه اقدام جهت رفع اشکالات فنی و ایمنی مشاهده شده در بازدید	۷۷
۶-۲-۴. صورتجلسه ابلاغ مبحث ۱۲ و ۲۰ مقررات ملی ساختمان به وکیل مالک	۷۷

- ۷۸..... ۴-۲-۷. ابلاغ لزوم بازنگری نقشه‌های سازه‌ای به مالک
- ۷۸..... ۴-۲-۸. ابلاغ لزوم تکمیل و بروزرسانی نقشه‌های سازه‌ای به مالک
- ۷۹..... ۴-۳. نمونه‌نامه‌های مهندس ناظر به سازمان نظام مهندسی ساختمان در خصوص تخلفات و وضعیت پرونده تحت نظارت.....
- ۷۹..... ۴-۳-۱. نامه اعلام خلاف ساختمانی به سازمان نظام مهندسی ساختمان در مرحله گودبرداری.....
- ۸۰..... ۴-۳-۲. نامه اعلام خلاف ساختمانی به سازمان نظام مهندسی ساختمان در مرحله اجرای فونداسیون.....
- ۸۰..... ۴-۳-۳. نامه گزارش وضعیت موجود پرونده و درخواست پیگیری سازمان نظام مهندسی ساختمان.....
- ۸۱..... ۵. فرم‌های نظارت بر ساختمان.....
- ۸۱..... ۵-۱. فرم تعهد نظارت.....
- ۸۲..... ۵-۲. فرم اعلام شروع عملیات ساختمانی.....
- ۸۵..... ۵-۳. فرم گزارش وضعیت همجواری‌ها و پایدارسازی.....
- ۸۶..... ۵-۴. فرم تأیید استحکام و تعهد نظارت.....
- ۸۹..... ۵-۵. فرم اعلام اتمام عملیات ساختمانی.....
- ۹۰..... ۶. فلوچارت نظارت.....
- ۹۵..... فصل پنجم / چک‌لیست‌های نظارت بر اجرای ساختمان.....
- ۹۵..... ۱. مقدمه.....
- ۹۶..... ۲. چک‌لیست گزارش‌های مرحله‌ای صادره توسط ناظر.....
- ۹۸..... ۳. چک‌لیست ایمنی و حفاظت کار در حین اجرا.....
- ۱۰۴..... ۴. چک‌لیست تجهیز کارگاه - فرم برنامه تخریب - فرم گزارش روزانه عملکرد کارگاه.....
- ۱۱۰..... ۵. چک‌لیست مستندات زونکن کارگاهی.....
- ۱۱۲..... ۶. چک‌لیست تخریب.....
- ۱۱۴..... ۷. چک‌لیست پیاده‌سازی نقشه.....
- ۱۱۶..... ۸. چک‌لیست گودبرداری و سازه نگهبان خرابایی.....
- ۱۲۰..... ۹. چک‌لیست فونداسیون.....
- ۱۲۳..... ۱۰. چک‌لیست سازه فولادی.....
- ۱۳۴..... ۱۱. چک‌لیست سازه بتن آرمه.....
- ۱۴۱..... ۱۲. چک‌لیست ساخت، حمل، ریختن و عمل‌آوری بتن.....
- ۱۵۲..... ۱۲. چک‌لیست سفت‌کاری.....
- ۱۵۸..... ۱۳. چک‌لیست تاسیسات مکانیکی - چک‌لیست تاسیسات آتش‌نشانی.....
- ۱۶۹..... ۱۴. چک‌لیست تاسیسات الکتریکی.....
- ۱۷۹..... ۱۵. چک‌لیست نازک‌کاری.....

۱۶. چک لیست اتمام عملیات ساختمانی ۱۹۲

فصل ششم / مستندسازی پروژه و تهیه گزارش با استناد به مفاد قانونی (به صورت مصور)..... ۱۹۴

۱. مقدمه ۱۹۴

۲. اطلاعات حقوقی کارگاه، مالک، ناظر و سازنده ۱۹۴

۳. افراد حاضر در کارگاه در زمان بازدید ۱۹۴

۴. زونکن کارگاهی و مدارک موجود ۱۹۵

۵. میزان پیشرفت عملیات ساختمانی ۱۹۵

۶. بخش مصور گزارش بازدید ۱۹۵

۱-۶. وضعیت عمومی، مقررات ایمنی و بهداشتی ۱۹۵

۱-۱-۶. تابلوی اطلاعات حقوقی و علائم هشدار دهنده ۱۹۶

۲-۱-۶. دیوار در شرف ریزش ۱۹۶

۳-۱-۶. علمک گاز ۱۹۷

۴-۱-۶. دپوی مصالح در معبر عمومی ۱۹۹

۵-۱-۶. سرپوش حفاظتی و پرده برزنتی ۲۰۰

۶-۱-۶. عدم استفاده از داربست‌های استاندارد ۲۰۱

۷-۱-۶. حصار حفاظتی موقت ۲۰۳

۸-۱-۶. محافظت از پرتگاه‌ها ۲۰۵

۹-۱-۶. مسائل بهداشتی ۲۰۶

۱۰-۱-۶. تناسب نوع کار و سن پرسنل ۲۰۸

۱۱-۱-۶. جعبه کمک‌های اولیه ۲۰۹

۱۲-۱-۶. عدم رعایت ضوابط استاندارد و ایمنی نرده‌های راه‌پله ۲۰۹

۲-۶. اشکالات رایج در مراحل سفت‌کاری و نازک‌کاری ۲۱۰

۱-۲-۶. اجرای غیر اصولی و عدم مهار تیغه‌ها و دیوارهای ساختمان به اجزای سازه‌ای ۲۱۰

۲-۲-۶. عدم اجرای دیوارهای دودبند ۲۱۳

۳-۲-۶. اسکوپ نکردن سنگ‌های نما ۲۱۴

۴-۲-۶. اجرای غیراصولی جان‌پناه ۲۱۵

۵-۲-۶. تخریب بتن و اتصال قطعات الحاقی (نما و نازک‌کاری‌ها) به میلگردها ۲۱۶

۶-۲-۶. آویزها و ساپورت‌های غیر اصولی کانال‌های کولر ۲۱۷

۷-۲-۶. تخریب تیرچه‌ها و سقف بتنی جهت عبور تاسیسات ۲۱۸

۸-۲-۶. عدم استفاده از بست و ساپورت استاندارد برای لوله‌های تاسیسات ۲۱۹

۹-۲-۶. اجرای مستقیم نازک‌کاری روی بلوک‌های پلی استایرن ۲۲۰

۱۰-۲-۶. استفاده از پنجره‌هایی با فریم‌های فلزی در پوسته پیرامون ساختمان ۲۲۲

- ۲۲۲..... ۱۱-۲-۶. کفسازی با خاک و قلوه سنگ به جای استفاده از مصالح سبک
- ۲۲۴..... ۱۳-۲-۶. استفاده از ملات گچ و خاک زیر محل نصب سنگ نما
- ۲۲۵..... ۳-۶. اشکالات رایج در ساختمان‌های بتن مسلح
- ۲۲۵..... ۱-۳-۶. قلاب استاندارد (خم ۹۰ درجه) میلگردها
- ۲۲۶..... ۲-۳-۶. عدم توجه به تراز ارتفاعی مناسب ستونها در هنگام بتن‌ریزی
- ۲۲۸..... ۳-۳-۶. وجود حفره در اعضای اصلی سازه بتنی
- ۲۲۸..... ۳-۳-۶. وجود حفره در اعضای اصلی سازه بتنی
- ۲۲۹..... ۴-۳-۶. عدم مهار و درگیری مناسب میلگردهای کششی تیرچه‌ها در بتن تیرها
- ۲۳۰..... ۵-۳-۶. عدم اجرای اصولی ژوئن‌های سقف‌های تیرچه بلوک
- ۲۳۲..... ۶-۳-۶. ناشاقولی ستون
- ۲۳۲..... ۷-۳-۶. اجرای تیرچه به جای تیر رابط
- ۲۳۴..... ۸-۳-۶. پوشش (کاور) بتنی روی میلگردها
- ۲۳۵..... ۹-۳-۶. نظافت قالب‌ها و سقف پیش از بتن‌ریزی
- ۲۳۶..... ۱۰-۳-۶. تغییر سیستم سازه‌ای پاگردها
- ۲۳۷..... ۱۱-۳-۶. جدایی سنگدانه‌ها و کرم شدن بتن
- ۲۳۹..... ۱۲-۳-۶. آرماتوربندی غیر اصولی
- ۲۴۰..... ۱۳-۳-۶. اجرای غیراصولی میلگردهای حرارتی سقف‌ها
- ۲۴۲..... ۱۴-۳-۶. عدم رعایت اصول بتن‌ریزی صحیح در اجرای ستونها
- ۲۴۳..... ۱۵-۳-۶. عدم رعایت اصول بتن‌ریزی صحیح در اجرای ستونها
- ۲۴۵..... ۱۶-۳-۶. عدم اجرای خاموت‌های چشمه اتصال
- ۲۴۶..... ۱۷-۳-۶. استفاده از تیرچه‌های غیر استاندارد
- ۲۴۶..... ۴-۶. اشکالات رایج در ساختمان‌های فولادی
- ۲۴۷..... ۱-۴-۶. ساخت اسکلت فلزی در پای کار
- ۲۵۰..... ۲-۴-۶. عدم دقت در ساخت و اجرای اعضا مطابق با نقشه‌های محاسباتی مصوب
- ۲۵۱..... ۳-۴-۶. عدم دقت در اجرای جزئیات اجرایی سقف‌ها و تیغه‌ها
- ۲۵۲..... ۴-۴-۶. استفاده از اسکلت ساختمان به عنوان سازه یا شاسی انتقال بار آسانسور
- ۲۵۳..... ۵-۴-۶. پیچیدگی ستونها در حین ساخت و نصب
- ۲۵۳..... ۶-۴-۶. عدم توجه به راستای اتصال و برشکاری صحیح ورق اتصال
- ۲۵۴..... ۷-۴-۶. عدم توجه و دقت به جزئیات اجرایی ساخت ستونهای فولادی
- ۲۵۵..... ۸-۴-۶. عدم اجرای صحیح وصله ستونها
- ۲۵۶..... ۹-۴-۶. استفاده از پروفیل‌های مستعمل در ساخت اسکلت
- ۲۵۷..... ۱۰-۴-۶. اجرای دستکهای فشاری و اعمال بار آنها به ستونها
- ۲۵۷..... ۱۱-۴-۶. عدم دقت در پیاده سازی صحیح سازه راه پله‌ها
- ۲۵۷..... ۱۲-۴-۶. عدم توجه به جهت اجرای تیرچه‌ها و انتقال بار سقف‌ها
- ۲۵۷..... ۱۳-۴-۶. استفاده از رابیتس به عنوان قالب در اجرای دال راه پله‌ها

۲۵۹	۱۴-۴-۶. لزوم اجرای ضد زنگ پیش از برپایی اسکلت
۲۵۹	۱۵-۴-۶. لزوم حذف گِل جوش از محل جوشکاری‌ها
۲۵۹	۱۶-۴-۶. ساخت و مونتاژ غیراصولی ستون
۲۶۰	۱۷-۴-۶. کوتاه بودن طول رزوه شده بولتها بعد از بتن‌ریزی فنداسیون
۲۶۱	۱۸-۴-۶. اجرای غیر اصولی گاست پلیت مهاربندی
۲۶۳	۱۹-۴-۶. اجرای غیر اصولی گاست پلیت مهاربندی

فصل هفتم / آشنایی با مراجع قضایی و انتظامی و مروری بر قوانین حقوقی مهم برای

۲۶۴	ناظران
۲۶۴	۱. مقدمه
۲۶۴	۲. دسته‌بندی مراجع قضایی کشور
۲۶۸	۳. دادخواست تامین دلیل
۲۶۸	۳-۱. تامین دلیل منظور از آن
۲۶۸	۳-۲. مصادیق استفاده از تامین دلیل
۲۶۹	۳-۳. زمان مناسب و نکات لازم جهت دادخواست تامین دلیل
۲۶۹	۳-۴. وظایف عضو مجری قرار
۲۶۹	۳-۵. مرجع صالح برای رسیدگی به درخواست تامین دلیل
۲۷۰	۳-۶. مراحل تامین دلیل
۲۷۱	۴. لایحه
۲۷۲	۵. نکات قابل توجه قبل از طرح شکایت
۲۷۲	۶. تفاوت شکایت کیفری یا جزائی با شکایت حقوقی
۲۷۴	۶-۱. شکایت کیفری
۲۷۴	۶-۱-۱. شکوائیه و اقامه دعوی کیفری
۲۷۴	۶-۱-۲. شروع تحقیقات
۲۷۵	۶-۱-۳. کیفرخواست
۲۷۵	۶-۲. شکایت یا دادخواست حقوقی
۲۷۵	۶-۲-۱. نکات اولیه در تنظیم دادخواست حقوقی
۲۷۵	۶-۲-۲. نکات مهم در تنظیم دادخواست حقوقی
۲۷۶	۶-۲-۳. تقدیم دادخواست به دادگاههای کیفری (استثنا)
۲۷۶	۷. اظهارنامه

- ۲۷۷ ۱-۷. نکات مهم در تنظیم اظهارنامه
- ۲۷۹ ۸. دادسرای عمومی و انقلاب
- ۲۸۰ ۱-۸. اعتراض به تصمیمات دادسرا
- ۲۸۰ ۲-۸. تفاوت اعتراض با تجدیدنظر خواهی
- ۲۸۰ ۳-۸. مراجع تجدیدنظر
- ۲۸۰ ۴-۸. تقدیم اعتراض و تجدیدنظر خواهی
- ۲۸۰ ۵-۸. آراء قابل تجدید نظر
- ۲۸۱ ۶-۸. اعاده دادرسی
- ۲۸۱ ۷-۸. حکم قطعی
- ۲۸۱ ۹-۸. جهات اعاده دادرسی نسبت به احکام کیفری
- ۲۸۲ ۱۰-۸. مهلت مراجعه برای رسیدگی فوق العاده
- ۲۸۲ ۱۱-۸. مرجع درخواست اعاده دادرسی
- ۲۸۲ ۹. شورای انتظامی: مرجع رسیدگی به تخلفات حرفه‌ای، انضباطی و انتظامی
- ۲۸۳ ۱-۹. واکاوی دو مورد پرونده انتظامی
- ۲۸۶ ۱-۹-۱. واکاوی پرونده اول
- ۲۸۶ ۲-۹-۱. واکاوی پرونده دوم
- ۲۸۸ ۱۰. قوانین، تعاریف و اصطلاحات کلیدی مهم مورد نیاز مهندسان ناظر
- ۲۸۹ ۱-۱۰. قانون مدنی
- ۲۸۹ ۲-۱۰. قانون مسئولیت مدنی
- ۲۹۴ ۳-۱۰. قانون مجازات اسلامی
- ۲۹۶ ۴-۱۰. مبحث دوم مقررات ملی ساختمان ویرایش سال ۱۳۸۴ - نظامات اداری
- ۲۹۶ ۵-۱۰. مبحث ۱۲ مقررات ملی ساختمان ویرایش سال ۱۳۹۲ - ایمنی و حفاظت کار در حین اجرا
- ۲۹۹ ۶-۱۰. قانون شهرداری
- ۳۰۰ ۷-۱۰. آیین نامه حفاظتی کارگاه‌های ساختمانی وزارت تعاون، کار و امور اجتماعی
- ۳۰۱ فصل اول - هدف، دامنه شمول و تعاریف:
- ۳۰۱ ۸-۱۰. قانون کار
- ۳۰۳ ۹-۱۰. قانون تامین اجتماعی
- ۳۰۴ فصل هشتم / بیمه و مالیات
- ۳۰۶ ۱. بیمه
- ۳۰۶

- ۱-۱. بیمه‌نامه مسولیت مدنی ناشی از اجرای عملیات ساختمانی در قبال اشخاص ثالث ۳۰۷
- ۲-۱. بیمه‌نامه مسولیت مدنی سازندگان ابنیه در مقابل کارکنان ساختمانی ۳۰۸
- ۱-۲-۱. نکات مهم در بیمه مسولیت مدنی سازندگان ابنیه در برابر کارکنان ساختمانی ۳۰۸
- ۲-۲-۱. کلوزهای بیمه‌نامه مسولیت مدنی سازندگان ابنیه در برابر کارکنان ساختمانی ۳۰۸
- ۳-۱. بیمه‌نامه مسولیت حرفه‌ای مهندسان ۳۱۰
- ۴-۱. بیمه‌نامه عیوب پنهان و اساسی ساختمان ۳۱۱
- ۵-۱. فرانشیز در بیمه‌های مهندسی ۳۱۲
۲. مالیات ۳۱۲
- ۱-۲. تعریف واژه‌ها ۳۱۲
- ۲-۲. تکالیف مالیاتی اعضای سازمان ۳۱۲
- ۳-۲. جرائم قانونی ۳۱۴
- منابع و مآخذ ۳۱۶